

Αθήνα, 12/2/2026

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΠΡΟΤΑΣΗ ΝΟΜΟΥ

«ΣΥΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ – ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΔΙΚΟΥ ΧΑΡΤΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ»

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Ο πρωτογενής τομέας αποτελεί κρίσιμο πυλώνα για την εθνική οικονομία, την κοινωνική συνοχή της υπαίθρου, την περιφερειακή ανάπτυξη και τη διατροφική ασφάλεια της χώρας. Στην Ελλάδα, παρά τη στρατηγική του σημασία, ο αγροτικός τομέας αντιμετωπίζει πολλαπλά διαθρωτικά προβλήματα, που συνδέονται με το μικρό και πολυτεμαχισμένο μέγεθος εκμετάλλευσης, την έλλειψη συστηματικής αγροτικής εκπαίδευσης και δια βίου κατάρτισης, την δημογραφική γήρανση, την περιορισμένη εφαρμογή καινοτομιών, την χαμηλή σύνδεση έρευνας και παραγωγής, την περιορισμένη συλλογική μορφή οργάνωσης, που αναπόφευκτα οδηγούν στο υψηλό κόστος παραγωγής, στην χαμηλή παραγωγικότητα και ανταγωνιστικότητα και το χαμηλό γεωργικό εισόδημα.

Επιπλέον, η διαχρονική απουσία ολοκληρωμένων έργων υποδομής για τη διαχείριση των υδατικών πόρων, η ανεπάρκεια αγροτικού και δασικού οδικού δικτύου, τα ελλείμματα στην ευρυζωνική κάλυψη της υπαίθρου, καθώς και η συνολική υποβάθμιση της ποιότητας ζωής στις αγροτικές περιοχές, επιτείνουν την εγκατάλειψη της υπαίθρου και αποδυναμώνουν τη βιωσιμότητα της αγροτικής παραγωγής.

Η αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων δεν μπορεί να εξαντλείται σε αποσπασματικές, βραχυπρόθεσμες και συχνά επικοινωνιακές παρεμβάσεις, ούτε να εξαρτάται από συγκυριακές κυβερνητικές επιλογές και προσχηματικές διαδικασίες διαβούλευσης. Η απουσία ενός

μόνιμου, συλλογικού και θεσμικά κατοχυρωμένου οργάνου στρατηγικού σχεδιασμού δυσχεραίνει τόσο την αποτελεσματική αξιοποίηση των εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων όσο και την έγκαιρη προσαρμογή της χώρας στις ευρωπαϊκές και διεθνείς εξελίξεις στον αγροτικό τομέα. Αντίθετα, απαιτείται ένα σταθερό, συμμετοχικό και μακροπρόθεσμο πλαίσιο στρατηγικού σχεδιασμού, παρακολούθησης και αξιολόγησης της αγροτικής πολιτικής, με σαφή κατανομή ρόλων, μετρήσιμους στόχους και θεσμοθετημένη λογοδοσία.

Μέσω της συμμετοχής εκπροσώπων της Πολιτείας, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των αγροτικών οργανώσεων, των συνεταιρισμών, της ακαδημαϊκής και ερευνητικής κοινότητας, καθώς και των κοινωνικών εταίρων, το Εθνικό Συμβούλιο Αγροτικής Πολιτικής (Ε.Σ.Α.Π.) θα λειτουργεί ως κόμβος συντονισμού γνώσης, εμπειρίας και κοινωνικού διαλόγου. Θα παρέχει τεκμηριωμένες γνωμοδοτήσεις, θα παρακολουθεί την εφαρμογή των αγροτικών πολιτικών και θα υποβάλλει προτάσεις βελτίωσης, με γνώμονα τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής αγροτικής παραγωγής, τη διατροφική ασφάλεια και την προστασία του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στη σύνδεση της αγροτικής πολιτικής με την περιφερειακή ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή, την ανθεκτικότητα των τοπικών οικοσυστημάτων και τη διασφάλιση δίκαιου και αξιοπρεπούς αγροτικού εισοδήματος.

Για τον σκοπό αυτό προτείνεται η σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής (Ε.Σ.Α.Π.) ως μόνιμου και διαρκούς θεσμού, ο οποίος λειτουργεί με θεσμικό κύρος, διαφάνεια, δημοκρατική νομιμοποίηση και υπερκομματική συνέχεια.

Κεντρική καινοτομία της παρούσας πρότασης είναι ότι το Ε.Σ.Α.Π. δεν περιορίζεται σε έναν στενό γνωμοδοτικό ρόλο, αλλά αναλαμβάνει την κατάρτιση, παρακολούθηση και επικαιροποίηση δεσμευτικού Εθνικού Οδικού Χάρτη Αγροτικής Πολιτικής.

Ο Εθνικός Οδικός Χάρτης εγκρίνεται από τη Βουλή των Ελλήνων και αποτελεί υποχρεωτικό πλαίσιο αναφοράς για τον σχεδιασμό και την εφαρμογή της αγροτικής πολιτικής από κάθε κυβέρνηση. Με τον τρόπο

αυτό διασφαλίζονται η θεσμική συνέχεια της αγροτικής πολιτικής, η ύπαρξη σαφών και μετρήσιμων στόχων, συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων, δεικτών αξιολόγησης και ουσιαστικής λογοδοσίας απέναντι στους παραγωγούς και στην κοινωνία. Η Βουλή αποκτά ουσιαστικό ρόλο στρατηγικής εποπτείας και δημοκρατικού ελέγχου της αγροτικής πολιτικής, ενισχύοντας τη διαφάνεια και την εμπιστοσύνη των πολιτών.

Με την προτεινόμενη ρύθμιση, η χώρα αποκτά έναν σύγχρονο θεσμό στρατηγικού σχεδιασμού για τον πρωτογενή τομέα, ώστε η αγροτική πολιτική να αποκτήσει διάρκεια, αξιοπιστία, κοινωνική νομιμοποίηση και πραγματική αποτελεσματικότητα. Η σύσταση του Ε.Σ.Α.Π. αναμένεται να συμβάλει καθοριστικά στη βελτίωση της ποιότητας του δημόσιου σχεδιασμού, στην ορθολογική και διαφανή αξιοποίηση των διαθέσιμων εθνικών και ευρωπαϊκών πόρων, στη στήριξη του αγροτικού εισοδήματος και στη διασφάλιση της επισιτιστικής επάρκειας της χώρας. Παράλληλα, ενισχύεται ο θεσμικός διάλογος και η δημοκρατική συμμετοχή στον αγροτικό τομέα, ανταποκρινόμενοι στις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις της ελληνικής γεωργίας και της ελληνικής υπαίθρου.